

1 MOBILITAT

<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/mobilitat/index.jsp>

Aquesta és la pàgina web de mobilitat del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Ens informa de qualsevol obra que afecti la nostra mobilitat. En aquesta pàgina pot trobar-se informació sobre transport públic, altres mitjans com taxis, bicicletes, avions... turisme, connexió a altres pàgines d'interès sobre mobilitat, i tota aquella informació referent a temes de mobilitat.

Idioma: català i castellà.

2 UNA VERITAT INCÒMODA

Documental realitzat per Davis Guggenheim i protagonitzat per l'exvicepresident dels EUA Al Gore al 2006. Es pot trobar en format DVD i en llibre. A més d'explicar la història personal d'Al Gore, s'hi analitzen científicament les causes del canvi climàtic i les conseqüències que tindrà per al món si la situació no canvia. S'hi barregen extractes de les conferències que el polític nord-americà imparteix per tot el món amb fragments de la seva vida personal. És el llargmetratge amb més suport mediàtic de la història sobre l'escalfament global. Segons Al Gore, el canvi climàtic ja no es pot veure com un tema polític, sinó com el major repte moral a què s'enfronta la nostra civilització.

Idioma: castellà.

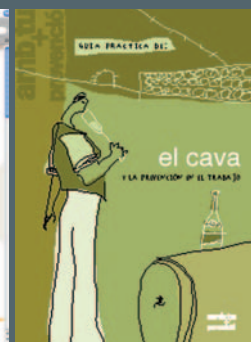
3 SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT

<http://fundaciononce.es/presentaciones.net/repositorio/cdfundacion/index.htm>

Projecte denominat "Seguretat i salut en el treball per a persones amb discapacitat". Pàgina de la Fundació ONCE que pretén aportar una eina que serveixi de referència en l'àmbit de la seguretat i la salut laboral a les petites i mitjanes empreses, per a afrontar les especials circumstàncies professionals i/o personals que puguin tenir els treballadors discapacitats. Té uns interessants sistemes de gestió tenint en compte els treballadors discapacitats, i diversos procediments com ara inspeccions periòdiques, de compres, investigació de successos, de subcontractes, etc. i un complet pla d'emergència. Idioma: castellà.

4 EL CAVA I LA PREVENCIÓ EN EL TREBALL

Una guia elaborada per la UGT de Catalunya, amb l'objectiu de dotar d'informació dels riscos i les mesures de prevenció dels diferents processos que intervenen en la producció del cava. Des del treball a la vinya, la verema, la preparació del vi base, la fermentació, el degollament i la dosificació, la introducció del tap i l'etiquetatge i, finalment, la distribució del producte, amb el manteniment general de l'elaboració del cava. Una guia il·lustrada, molt clarificadora i senzilla, i alhora concreta, amb contingut tècnic i molt especialitzada. Idioma: castellà. Pots aconseguir-ne un exemplar a la Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya.

Un nou risc emergent: Lipoatròfia semicircular

Una veritat incòmoda:

El representant del Climate Project d'Al Gore, a la UGT de Catalunya

28 d'abril, Dia Internacional de la Seguretat i Salut en el Treball

Amb el finançament de:

l'entrevista pàg. 2

Concha Pascual.
Subdirectora general de Seguretat i Salut Laboral

legislació pàg. 3

La llei d'igualtat:
Un camí efectiu cap a la igualtat laboral i social

medi ambient pàg. 4

La UGT de Catalunya convida el
representant del climate project d'Al Gore
a parlar dels perills del canvi climàtic

el tema pàg. 5

La lipoatròfia semicircular: Un risc emergent

tu opines pàg. 6

Dr. Bart Curvers

especialitzat pàg. 7

El Risc Elèctric, Risc Biològic II, Farmacioles

ha passat pàg. 10

28 d'abril, Dia Internacional de
la Seguretat i Salut en el Treball

mobilitat pàg. 11

ha estat notícia pàg. 12

explica'ns pàg. 13

preguntes amb resposta pàg. 14

t'interessa pàg. 15

crèdits

SENSE RISC

Rambra de Santa Mònica, 10
08002 Barcelona
otprl@catalunya.ugt.org
933046832

DIRECCIÓ

Dionís Oña

COORDINACIÓ

Mamen Márquez

EQUIP DE REDACCIÓ

Carmen Aparicio, Maite Escribano, Marta González,
Marta Juan, María Marín, Mamen Márquez, Lucía
Mateo, Germán Milara, Pere Nieto, José Luis Olalde,
Eduard Salvador, Jaume Suriol.

TRADUCCIÓ I CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

Anna Lliuró

FOTOGRAFIA

Gabinet de comunicació de la UGT de Catalunya

DISSENY I MAQUETACIÓ

Jolines Producciones

IMPRESA

Artyplan

DIPOSI LEGAL

B-22.569-2007

paper reciclat

editorial

En aquest número de la revista hem cregut oportú i convenient publicar-hi un especial referent a una patologia que ha tingut una forta difusió mediàtica.

Em refereixo a la lipoatròfia semicircular, que ha afectat diferents empreses, la primera i la que va ocasionar una certa alarma sociolaboral va ser Gas Natural. En aquest moment s'han registrat (declarats) prop de 500 casos.

Cal dir, però, que tot i que es desconeixen les causes que determinen aquesta patologia, existeix un denominador comú en les empreses on s'ha detectat: els treballadors/es afectats desenvolupen la seva tasca en una oficina i la seva feina la realitzen asseguts i amb aparells electrònics (ordinadors escànners, connexions telefòniques, forta presència de noves tecnologies).

Des d'aquesta Secretaria vam organitzar una jornada el passat 15 de maig per analitzar i tractar els avenços en la investigació d'aquesta malaltia a Europa, comptant amb la participació del Dr. Curvers, que fa més de 10 anys que estudia aquesta patologia a Bèlgica.

Dionís Oña i Martín

Concha Pascual

Subdirectora general de Seguretat i Salut Laboral
Direcció General de Relacions Laborals
Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

1.- Com valoren la incorporació dels tècnics habilitats per la Generalitat per a realitzar funcions de vigilància i control en matèria de prevenció? Creus que aquesta mesura serà suficient per a què, per fi, ens puguem comparar amb la resta de països europeus?

L'habilitació dels tècnics de seguretat i salut per a realitzar funcions de vigilància i control es va fer al juny del 2006, per això ja tenim programes d'actuació efectuats que ens permeten afirmar que aquesta mesura ha suposat la realització d'un nombre importantíssim de visites en els programes en què actuen (aproximadament, s'han fet 4.478 visites de vigilància i control pels tècnics habilitats en el període d'1/6/06 a 31/6/06). Malgrat la importància que ha suposat l'habilitació per l'augment dels recursos destinats a la comprovació del compliment per part de les empreses de la normativa de seguretat i salut, aquest no és l'únic instrument per reduir la sinistralitat, ja que és necessari complementar-la amb un altre tipus de mesures, com són les que s'estableixen en el pla del govern per a la prevenció de riscos 2005-2008.

2.- Quina opinió tens de la campanya de seguiment de les empreses d'alta accidentalitat? Creus que és efectiva?

Per al Departament de Treball és necessari dissenyar i programar una campanya específica destinada a la reducció dels accidents d'aquelles empreses que tenen un índex d'incidència superior a la mitjana del seu sector, aquestes campanyes s'han dut a terme per

inspectors de treball, tècnics habilitats i tècnics no habilitats. Aquesta campanya ha suposat que moltes de les empreses que es van incloure en el programa hagin realitzat plans de reducció d'accidents i, per tant, hagin adoptat les mesures de protecció exigides per la normativa vigent, i s'hagin dotat d'instruments d'organització i de gestió de la prevenció a l'empresa.

Això no vol dir que no es puguin establir noves accions en aquesta matèria com són els plans de reducció voluntària dels accidents de treball per part de les empreses que, prèvia consulta amb els agents socials, es posarà en marxa enguany.

3.- La participació dels treballadors en matèria preventiva és un dret bàsic àmpliament reconegut en la nostra legislació. Creus que s'està usant de la forma adequada? Hi ha diferències a nivell territorial respecte al nombre de denúncies registrades?

El dret de consulta i participació dels treballadors, exercit a través dels seus representants, és fonamental perquè la gestió de la prevenció sigui efectiva i real, ja que difícilment poden adoptar-se mesures útils en aquesta matèria sense la implicació de les persones afectades per aquestes mesures. Crec que la participació s'articula de manera correcta tant institucionalment com en les diferents empreses, encara que en algunes no es faci efectiu aquest dret en impedir l'accés a la informació en matèria de prevenció per part dels representants dels treballadors i que per fer efectiu el seu dret hagin de sol·licitar la intervenció de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Quant a les denúncies presentades davant de la Inspecció de Treball no hi ha diferències territorials apreciables excepte les relatives al nivell de població treballadora que hi ha a cada província, sí que es pot assenyalar que el nombre de denúncies presentades per representants dels treballadors és més alt a Barcelona, però això s'explica perquè les empreses que hi tenen els seus centres de treball són més grans.

4.- Podries explicar-nos breument en què consisteix la col·laboració entre la Inspecció de Treball i la Fiscalia?

La col·laboració entre la Inspecció de Treball i la Fiscalia té com a objecte fer efectiva la responsabilitat penal dels autors de delictes i faltes en matèria laboral i de prevenció de riscos, per a això s'ha establert un sistema de tramesa de les actuacions de la Inspecció de Treball a la Fiscalia quan l'inspector aprecia que els fets que ha constatat poden constituir delictes o falta, regulats al codi penal. A més d'aquestes actuacions de comunicació per part de la Inspecció de Treball, el Departament de Treball està realitzant accions de formació en matèria de seguretat i salut dels fiscals especialitzats en aquesta matèria.

Eduard Salvador

La llei d'igualtat: Un camí efectiu cap a la igualtat laboral i social

La L.O. 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes és un instrument legal necessari que suposa el desenvolupament del dret fonamental a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe recollit a la Constitució espanyola, que ens ha de permetre avançar en el llarg camí cap al reconeixement de la igualtat real i efectiva entre dones i homes a la nostra societat.

Des de la nostra organització fem una lectura positiva d'aquesta nova llei, perquè aborda de forma transversal el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones en totes les esferes de la vida: política, social i econòmica, i ens compromet a tots, sindicats empreses i administracions públiques, fent-nos partícips de l'objectiu de prevenir, eliminar i resoldre qualsevol forma de discriminació.

Les nostres reivindicacions han tingut el seu reflex en el reconeixement de nous drets per als treballadors i les treballadores:

- El permís de paternitat.
- La millora del permís de maternitat en cas de naixement de fills prematurs o amb discapacitat.
- La nova prestació de risc per lactància natural.
- Les noves condicions per al subsidi de risc al lloc de treball per embaràs.
- L'equiparació econòmica d'aquesta prestació i la de risc per embaràs a la prestació per maternitat.
- La millora en les condicions en cas de reducció de jornada i en els permisos i excedències voluntàries, i

excedències per tenir cura de fills i filles i familiars.

- La possibilitat d'acumular la lactància en jornades completes.
- La flexibilització dels requisits per a accedir a la prestació per maternitat, el subsidi per a les dones que no puguin accedir a la prestació de maternitat perquè no tenen prou cotització.
- La possibilitat d'adaptar la jornada laboral per a facilitar la conciliació de la vida laboral i la vida privada, i la inclusió del deure de negociar mesures en matèria d'igualtat en els convenis col·lectius i els plans d'igualtat en les empreses de més de 250 treballadors.

És necessari reconèixer que la Llei ha millorat aspectes importants durant l'any que ha durat la seva tramitació parlamentària:

- El permís de paternitat que amplia la durada i passa als 13 dies de durada, i el compromís de l'augment progressiu fins a les 4 setmanes en un termini de 6 anys.
- L'equiparació de la quantia de les prestacions de risc per embaràs i lactància natural a la de la prestació per maternitat, que passen del 75% al 100% de la base reguladora.

L'eliminació per a les mares menors de 21 anys, i la flexibilització per a les altres, dels requisits per a accedir a la prestació per maternitat.

- El subsidi per maternitat de 42 dies naturals, quan no hi ha cotització prèvia, la quantia de la qual ha passat del 80 al 100% de l'IPREM.
- L'ampliació del període de suspensió per maternitat, en els casos de parts prematurs, als dies que el nadó estigui hospitalitzat, fins a un màxim de 13 setmanes addicionals, en els casos de nadons prematurs amb falta de pes i els que necessitin, per alguna condició clínica, hospitalització després del part, per un període superior a set dies.

També es reconeixen els drets relacionats amb la maternitat i paternitat per aquells treballadors i treballadores autònoms o que cotitzin en un règim especial de la Seguretat Social, al personal estatutari de les administracions públiques, inclòs el sector sanitari, al personal dels cossos i forces de seguretat de l'Estat, al personal de les Forces Armades i a les persones que exerceixin un càrrec electe.

Marta Juan

La UGT de Catalunya convida el representant del climate project d'Al Gore a parlar dels perills del canvi climàtic

La conferència de Juan Negrillo aporta la informació en què es basa el documental "Una verdad incómoda" coincidint amb el Dia Mundial de la Terra (22 d'abril), la UGT de Catalunya ha volgut prendre especial consciència sobre el canvi climàtic i els efectes negatius que es deriven d'aquest fenomen.

És per això que el nostre sindicat va organitzar el 17 d'abril una sessió matinal monogràfica per tractar aquesta temàtica, una sessió on vam comptar amb la presència de Juan Negrillo, investigador social llicenciat en Dret i en Ciències Econòmiques, i primer espanyol que ha rebut la formació necessària per impartir la conferència en què es basa el documental "Una verdad incómoda" d'Al Gore (vicepresident d'EUA entre 1993 i 2001). El canvi climàtic és l'escalfament progressiu de la Terra com a conseqüència d'una alteració de la composició de l'atmosfera mundial. El fenomen apareix quan la quantitat dels gasos d'efecte hivernacle (que retenen la radiació) augmenta per l'acció de l'home, de manera que la Terra perd menys radiació i augmenta la temperatura mitjana global.

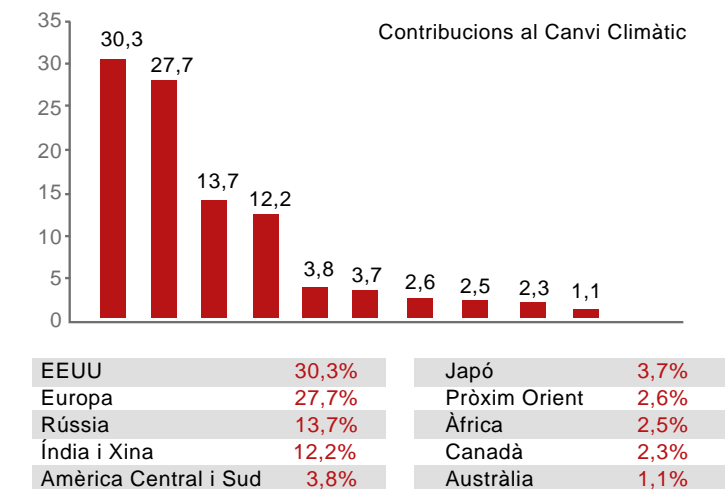
Des de la UGT de Catalunya creiem que davant la complexitat d'aquest fenomen cal reaccionar de forma ràpida i cohesionada, intentant frenar el canvi climàtic que ja comencem a patir a escala global. Reorientar l'economia a les exigències del Protocol de Kyoto és una oportunitat clau per accelerar la transició cap a un model energètic més sostenible. I per tal de reduir les emissions d'aquests gasos a l'atmosfera és important que s'impliquin tots els sectors responsables d'aquestes emissions, com el transport i el sector residencial. Per

això és prioritari adequar els sectors industrials invertint i millorant la tecnologia de les nostres empreses per mantenir la competitivitat de la indústria afectada, evitant-ne la deslocalització i preservant l'ocupació. Des de la UGT de Catalunya entenem que aquesta fita és només assolible mitjançant un diàleg entre l'Administració, la patronal i els sindicats, que permeti consensuar acords amb alternatives que no suposin una externalització de costos per la societat i que siguin beneficiosos tant per al sector empresarial com per als treballadors i ciutadans d'aquest país.

Conclusions

- No hi ha desacord entre la comunitat científica a l'hora de dir que ens trobem davant un procés de canvi climàtic.
- No hem d'escollir entre economia i medi ambient: els recursos naturals són la base de la vida de tota la societat i, per tant, de l'economia del planeta.
- Hem d'afrontar el problema. Encara estem a temps de canviar el curs del canvi climàtic: ara mateix, als països desenvolupats disposem de la tecnologia i els mitjans suficients per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Contribució per països a l'escalfament global del planeta

Com es pot veure al gràfic, encara que els països pobres són els que menys contribueixen al canvi climàtic són els que es veuran més afectats.

Marta González / Maite Escribano

La lipoatròfia semicircular: un risc emergent

La UGT de Catalunya va celebrar el passat 15 de maig una jornada sobre aquesta patologia. Hi va assistir com a ponent el Dr. Bart Curvers, metge del servei d'empresa on es va detectar el primer cas massiu de lipoatròfia semicircular.

Nombrosos mitjans de comunicació han centrat l'atenció recentment en la lipoatròfia semicircular (LS), una malaltia encara sense causa coneguda relacionada amb les noves tecnologies i els edificis moderns. La lipoatròfia semicircular és una alteració benigna i reversible del teixit adipós (del greix que hi ha sota la pell), que consisteix en una reducció molt localitzada del greix. Indolora, es manifesta en forma de marques allargades, enfonsades, a la part anterior de les cames. Pot afectar una o ambdues cames, i les marques tenen entre 5 i 20 centímetres de llarg, d'1 a 5 mil·límetres de profunditat, i més o menys 2 centímetres d'amplada, i a 72 centímetres de terra. Aquests 72 centímetres coincideixen amb la mida estàndard de les taules d'oficina.

La causa exacta segueix essent avui desconeguda, però sembla que l'origen del problema està relacionat amb un alt contingut d'electricitat estàtica en el mobiliari d'oficines, possiblement per una baixa humitat i per l'escassetat de preses de terra.

El fenomen es va relacionar per primera vegada amb determinats edificis, el 1974 a Alemanya, i el primer cas massiu conegut es va produir al 1995, al Banc KBC de Brussel·les. Des de 1995, trobem altres casos a Bèlgica, també a França, Itàlia, Regne Unit, els Països Baixos, i ara aquí. Davant els diferents casos

detectats recentment a Catalunya, el nostre sindicat va organitzar una jornada per tractar el tema des de diferents vessants. La jornada es va celebrar a la Sala d'Actes de la seu de la UGT de Catalunya el dia 15 de maig.

La inauguració va anar a càrrec del director de Relacions Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, el Sr. Salvador Álvarez, que va fer referència a la pròxima presentació d'un protocol d'actuació pels serveis de prevenció elaborat pel Centre de Seguretat i Condicions de Salut al Treball de la Generalitat de Catalunya.

Seguidament, es va desenvolupar una taula on es va exposar l'actuació davant aquesta patologia des de diferents punts de vista. El Sr. Arsenio Olmo Chaos, director de Recursos Humans i Serveis Generals del Grup Agbar, des del punt de vista de l'empresa. A continuació, el Sr. Josep M. Blanch, director mèdic de Mútua Universal, va informar de les actuacions com a mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social. El Sr. Jordi Martínez, director del Centre de Seguretat i Condicions de Salut al Treball de la Generalitat de Catalunya ens va exposar la visió i actuació de l'Administració. Finalment, vam comptar amb la intervenció del Dr. Bart L. Curvers del Servei Mèdic de KBC Bank & Insurance Group, que ens va exposar l'experiència del servei mèdic de KBC Bank & Insurance Group.

Podeu consultar la documentació lliurada i escoltar l'àudio de la jornada a la nostra web, en els documents de l'apartat de salut laboral.

Lucía Mateo

Dr. Bart Curvers

**Medical Director
KBC Bank and Insurancegroup**

Director mèdic del KBC Bank and Insurancegroup. Detector i estudiós del primer cas massiu de lipoatròfia semicircular a Bèlgica des de 1995.

Quina opinió teniu de la lipoatròfia semicircular? Creieu que es pot considerar una patologia associada al treball? Es pot considerar com una malaltia professional o com a un accident de treball?

Una resposta per a les dues preguntes:

- Malaltia és un concepte massa ampli, perquè no hi ha cap raó per deixar de reballar, o agafar la baixa. Provoca una lesió, que és reversible, produeix només un dany estètic, però no provoca absència al treball. Tampoc no hi ha cap teràpia per curar-la.
- No es pot classificar com a accident de treball (definició de Bèlgica), perquè la seva manifestació no és sobtada. Es manifesta lentament, durant 2 omesos, quan apareix la marca externa.
- A Bèlgica, no la classifiquen com a malaltia professional. Al llistat de malalties professionals no s'esmenta. Fins on afecta el sistema 'obert', és difícil per provar que és una malaltia professional, perquè no sabem el factor causal encara i no podem provar en un factor es basa la lesió.

Des del meu punt de vista, només es pot classificar com a lesió relacionada amb l'entorn de treball.

Amb la vostra experiència de més d'una dècada, aquesta patologia ha demostrat ser reversible? Creieu que es pot controlar aquesta patologia seguint unes determinades pautes? Quin consell ens donaríeu?

Sí, a parer meu, és una lesió reversible, encara que pot

trigar uns quants mesos a desaparèixer, fins a 1 any i mig.

Penso que es pot controlar, fins a un cert nivell; crec que hi ha un nivell de fons de lipoatròfia semicircular, menys d'un 2% dels empleats en oficines modernes.

Recomanacions:

- Higiene electromagnètica: evitant que hi hagi més cables dels que són necessaris, posada a terra del mobiliari, aparells elèctrics i construcció, etc. Tenint a l'escriptori només els equips elèctrics necessaris, utilitzant regletes per distribuir els cables al terra de l'oficina.
- Humitat interior entre 45 i 50%.
- Cadires especials (que dissipin les descàrregues electrostàtiques, ESD).
- Aïllar la vora de la taula (per exemple amb poliuretà).
- Atenció a la resistència elèctrica de les moquetes i de la forma que són fixades.
- Recomanant aspectes de la vestimenta dels treballadors, per exemple no portar calçat amb la sola de goma, portar roba de cotó.

Lucía Mateo

El risc elèctric

A efectes del Reial decret, el risc elèctric es defineix com el risc originat per l'energia elèctrica. L'electricitat és una de les formes d'energia més utilitzada, proporciona ajuda i benestar a la majoria de les nostres activitats, però tenim tendència a oblidar que és molt perillosa i que no és perceptible per la vista ni l'oïda. L'electricitat presenta importants riscos que cal conèixer i preveure. El pas del corrent elèctric pel cos humà pot produir cremades greus i mort per asfíxia o aturada cardíaca. Les tasques que puguin suposar exposició al risc elèctric, ja sigui dels tècnics electricistes o per contacte "accidental", s'han d'identificar per poder aplicar mesures de prevenció específiques.

Segons l'Informe de sinistralitat del 2006 a Catalunya, elaborat pel Departament de Treball de la Generalitat -el contacte elèctric, el foc, les temperatures o substàncies perilloses- dels accidents mortals totals a Catalunya (excepte els de trànsit i lesions no traumàtiques) desglossats per causes, ens dona aquestes dades 2006.

Causalitat 2006	Nº	Percentatge
Quedar atrapat, ser aixafat	18	26,00%
Caigudes d'altura	12	17,40%
Xoc/cop contra objectes en moviment	11	15,90%
Aixafament sobre, contra objectes immòbils	8	11,60%
Un altre contacte o no indica	8	11,60%
Ofegament, quedar colgat	5	7,30%
Conacte amb el corrent elèctric, foc, altres energies	3	4,40%
Sobreesforç físic, psíquic	3	4,40%
Agressions, violència (mossegades, puntades, etc)	1	1,40%
TOTAL	69	100%

Mesures preventives davant el risc elèctric

1. Abans d'iniciar qualsevol treball en baixa tensió, es considerarà que tots els cables conductors duen corrent elèctric, i per tant s'ha de comprovar l'absència de tensió, prèviament, mitjançant un verificador.

2. No s'han de realitzar treballs en instal·lacions elèctriques de cap tipus, si no es té la formació i autorització necessàries elèctriques per a fer-ho.

3. S'ha d'augmentar la resistència del cos al pas del corrent elèctric mitjançant la utilització dels equips de protecció individual adequats -guants dielèctrics, casc, calçat aïllant amb sola de goma, etc.

4. Ha d'evitar-se la utilització d'aparells o equips elèctrics en cas de pluja o humitat quan: els cables o altre material elèctric travessin tolls o basses, es trepitgi aigua o alguna part del cos estigui molla.

5. En ambients humits, cal assegurar-se que tots els elements de la instal·lació responen a les condicions d'utilització prescrites per a aquests casos.

6. Ha d'evitar-se fer reparacions provisionals. Els cables danyats cal reemplaçar-los per altres de nous. Els cables i endolls elèctrics s'han de revisar, de forma periòdica, i substituir els que estiguin en mal estat.

7. Totes les màquines portàtils elèctriques hauran de disposar d'un sistema de protecció. El més usual és el doble aïllament.

8. Les eines manuals han d'estar convenientment protegides enfront del contacte elèctric i lliures de greixos, olis i altres substàncies lliscants.

9. No han d'instal·lar-se adaptadors (lladres) a les bases de presa de corrent, perquè hi ha el risc de sobrecarregar excessivament la instal·lació; ni han d'utilitzar-se cables danyats, clavilles d'endoll esquerdades o aparells que tinguin la carcassa amb desperfectes.

10. Els cables elèctrics han de protegir-se mitjançant canalitzacions de cautxú dur o plàstic, quan estiguin a terra en zones de trànsit o de treball.

11. Totes les instal·lacions han d'estar en bon estat i s'han de revisar periòdicament.

12. Els sistemes de seguretat de les instal·lacions elèctriques no s'han de manipular sota cap concepte, ja que la seva funció de protecció queda anul·lada.

La prevenció del risc elèctric la regula el Reial decret 614/200, de 8 juny (BOE nº148, de 21 de juny), sobre disposicions mínimes per la protecció de la seguretat i salut dels treballadors davant del risc elèctric.

A l'empresa, l'empresari davant d'aquest risc està obligat a:

- Adoptar les mesures necessàries perquè la utilització o presència de l'energia elèctrica als llocs de treball no comporti riscos per a la salut i la seguretat dels treballadors, o, si no és possible, perquè els riscos es redueixin al mínim.
- A l'avaluació de risc elèctric, enquadrat en el procés general d'avaluació, s'haurà de:
 - comprovar l'adequació dels equips o instal·lacions a les condicions en què s'utilitzin (locals molls, atmosferes explosives, etc.)
 - comprovar que disposen de les mesures de protecció necessàries per evitar el risc d'accident elèctric.
- Formació i informació dels treballadors: l'empresari ha de procurar que els treballadors rebin una formació i informació adequada sobre el risc elèctric, i de les mesures de prevenció i protecció.

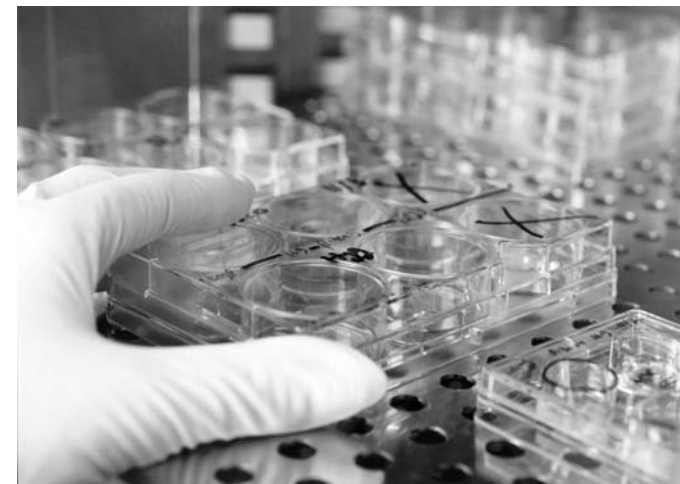
Maria Marín

Risc biològic II

Què diu la Llei de prevenció de riscos laborals sobre el risc biològic?

Segons la Llei de prevenció de riscos laborals, LPRL, Llei 31/95, art. 14, l'empresari ha de protegir els treballadors al seu càrrec dels riscos laborals, també del risc biològic. La llei LPR no parla específicament del risc biològic, però sí de manera genèrica com un risc d'alguns llocs de treball. L'empresari, tal i com estableix l'article 15 de la LPRL, ha de:

- Evitar el risc biològic, com qualsevol altre risc.
 - Avaluar el risc que no hagi pogut evitar.
 - Combatre el risc en origen.
 - Substituir els elements perillosos per altres materials o substàncies no perilloses.
 - Adoptar mesures de protecció col·lectiva abans que individual.
 - Donar les degudes instruccions als treballadors.
- L'empresari, tal i com estableix l'article 16 de la LPRL, ha d'avaluar els llocs de treball on pugui existir un risc biològic i complir el que estableix el RD 664/97.

Mesures preventives

Per evitar el creixement dels agents biològics en l'àmbit laboral es poden realitzar una sèrie d'actuacions depenent del lloc de treball afectat:

- És fonamental que, a l'hora de dissenyar els llocs de treball on pugui existir el risc biològic, s'evitin els llocs susceptibles d'acumular brutícia i es faci un bon manteniment dels aires condicionats, conductes de ventilació i calefacció.
- Els vestidors, els lavabos i els locals de treball, han de

mantenir les condicions higièniques adients, amb neteja i desinfeccions periòdiques.

- En el cas de treballs amb animals vius, és imprescindible el control veterinari dels animals amb què treballem i la vacunació del personal.
- En cas de treballs on es manipulin pells, llanes o restes d'animals, és molt important el control sanitari i la vacunació del personal.
- Els llocs de treball han de complir les mesures higièniques de desinfecció i desratització per poder treballar amb seguretat.
- El material, les eines i l'instrumental, que es facin servir als llocs de treball, s'han de desinfectar i esterilitzar correctament.
- Reduir el nombre de treballadors exposats als agents biològics és un primer pas important a l'hora d'organitzar el treball.
- Els treballadors han d'estar informats dels procediments de treball, tècniques i mètodes, que puguin reduir l'exposició o el contacte amb els agents biològics.
- Els treballadors han de ser informats dels procediments d'actuació en cas d'emergència o accident.
- Als llocs de treball on hi hagi aerosols, pols o atmosferes carregades, és necessari una correcta ventilació i aspiració de la pols.
- La manipulació, el transport i l'emmagatzematge de les substàncies, materials o restes d'animals que puguin tenir agents biològics, s'han de fer sota unes pautes de seguretat ben definides.
- Les zones amb perill de risc biològic han d'estar degudament identificades, senyalitzades i amb l'accés restringit al personal autoritzat.
- Els treballadors han de tenir la formació i la informació necessàries per a desenvolupar les seves tasques.
- És molt important la higiene personal i els hàbits adequats.
- L'empresari ha de facilitar la protecció personal -roba, guants, mascaretes...
- Els treballadors/es han de tenir a la seva disposició les vacunes relacionades amb els agents biològics amb què puguin treballar.
- Als llocs de treball no s'han de consumir aliments, ni begudes, ni fumar...

Marta Juan

Farmacioles

- cotó hidròfil.
- tisoires (ús exclusiu per a la farmaciola. No s'han d'utilitzar les d'oficina),
- benes.
- esparadrap.
- apòsits adhesius (tiretes, etc.),
- pinces i guants d'usar i llençar (d'un sol ús de làtex, de polivinil, etc.)

Per tant, és **l'empresari el que haurà de fer-se càrrec del cost, de la compra i el manteniment del material de primers auxilis.**

També és recomanable que les farmacioles continguin altres materials de primers auxilis com:

- manta termoïllant
- màscara de reanimació cardiopulmonar
- bosses de gel sintètic
- aigua o solució salina al 0,9% en contenidors tancats d'usar i llençar, si no hi ha fonts rentauïlls
- tovallolletes netejadores sense alcohol, si no es diposa d'aigua i sabó
- cel·lulosa, esparadrap i benes de diferents mides cremes o apòsits per a cremades
- bosses de plàstic per a material de primers auxilis usat o contaminat

Aquest contingut mínim ha d'ampliar-se sempre que existeixin riscos particulars.

Es recomana elaborar un procediment en què s'estableixin les persones responsables de revisar periòdicament l'estat del contingut de la farmaciola i de demanar la reposició del material caducat, esgotat o en mal estat. Instaurar un formulari on consti una relació de tot el material que ha de contenir per a facilitar el treball a la persona responsable.

Els delegats de prevenció hauran de comprovar que es disposi del material necessari, que es faci el manteniment adequat i l'ús apropiat per part dels treballadors: No s'haurien d'oblidar tampoc les «farmacioles de viatge» en el cas dels treballadors que desenvolupen la seva tasca fora de l'empresa.

Mamen Márquez

El Ministeri de Treball, en la Resolució de 26 de febrer del 2007, va decidir, entre altres qüestions relacionades amb les mútues, no disposar de les dotacions de les aplicacions pressupostàries per a l'entrega de farmacioles i els elements de farmàcia, efectes i accessoris.

Les mútues no disposaran de pressupost de la Seguretat Social per dotar, les empreses, de farmacioles i recanvis.

D'altra banda, el Reial decret 486/1997, sobre llocs de treball, estableix a l'annex VI. Material i locals de primers auxilis que:

Els llocs de treball disposaran de material per a primers auxilis en cas d'accident, que haurà de ser adequat, quant a la seva quantitat i característiques, al nombre de treballadors, als riscos a què estiguin exposats i a les facilitats d'accés al centre d'assistència mèdica més pròxim. El material de primers auxilis haurà d'adaptar-se a les atribucions professionals del personal habilitat per a la seva prestació.

Sense perjudici del que disposen els apartats anteriors, qualsevol lloc de treball haurà de disposar, com a mínim, d'una farmaciola portàtil que contingui:

- desinfectants i antisèptics autoritzats, (alcohol, aigua oxigenada, povidona iodada, etc.)
- gases estèrils.

28 d'abril, Dia Internacional de la Seguretat i Salut en el Treball

Any rere any la Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya, amb motiu del Dia Internacional de la Seguretat i Salut en el Treball, organitza diferents activitats per a reclamar i exigir la necessitat que empreses i administracions públiques apostin per polítiques eficaces de prevenció de riscos, que contribueixin a disminuir les altes xifres de sinistralitat laboral.

El 28 d'abril se celebra, a iniciativa de la Confederació Sindical Internacional (CSI), i des de fa 12 anys, la Diada Internacional per la Salut en el Treball. Els sindicats de tot el món recordem els més de 2 milions de treballadors i treballadores que cada any perden la vida treballant, l'1,2 milions que pateixen lesions, i els més de 160 milions que emmalalteixen a causa de les condicions de treball nocives i la manca de mesures preventives.

A Catalunya, 202 treballadors i treballadores van morir el 2006 (143, durant la jornada laboral i 59, in itinere), 48 més que el 2005. A tots aquests treballadors, i als que van perdre la salut en el treball per accident laboral o malaltia professional, els volem dedicar les nostres mobilitzacions i actes. Però, no es tracta només de recordar els morts i els lesionats, és un dia per lluitar pels vius, reivindicant la millora de les condicions de treball, exigint polítiques preventives serioses i eficaces a les administracions públiques i als empresaris. Plantejant a les mútues i a les entitats preventives més compromís i rigor amb la salut dels treballadors, l'únic sentit i raó de la seva existència.

Per a commemorar aquest dia, es van organitzar diferents activitats:

Vam encetar la setmana dedicada a la prevenció de riscos laborals i a la millora de les condicions laborals amb la jornada "La prevenció de riscos laborals després de 10 anys", que va tenir lloc el 24 d'abril a la Sala dels Brigades Internacionals de la nostra seu. S'hi van reunir delegats i delegades de prevenció per tractar el tema de l'aplicació de la LPRL i la situació actual a les empreses.

El mateix dia 24 vàrem inaugurar l'exposició "Amb tu, fem camí cap a la prevenció", una mostra de quadres sobre la prevenció de riscos laborals en diferents sectors. La inauguració va anar a càrrec de la consellera de Treball, Mar Serna, el secretari general de la UGT de Catalunya, Josep M. Álvarez, i el secretari de Medi Ambient i Salut Laboral, Dionís Oña.

El 27 d'abril, vam celebrar un acte-assamblea conjunt amb CCOO a Can Saladrigas, en record dels treballadors de la construcció que varen perdre la vida i la salut en els accidents del 22@ de Barcelona, i que van posar en evidència, una vegada més, com darrere de la sinistralitat trobem la precarietat en l'ocupació i la falta de prevenció. La UGT de Catalunya i CCOO vam exigir en aquest acte, de forma urgent, el Pacte Nacional contra la Precarietat i la Sinistralitat en el sector de la construcció, amb la participació d'Àngel Crespo, secretari general de la Unió Sindical de CCOO del Barcelonès, Dionís Oña, secretari de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya, Miguel Pelaez, secretari general de la Federació de Construcció i Fusta de CCOO de Catalunya, i Manuel Gallardo, secretari general de la Federació de la MCA de la UGT de Catalunya.

Després de l'assemblea, es va organitzar un acte de reconeixement i solidaritat amb els treballadors que han perdut la vida a la feina, la col·locació d'una placa a les Xemeneies de Can Saladrigas, amb la participació de Jordi Hereu, alcalde de Barcelona, Joan Coscubiela, secretari general de CCOO de Catalunya i Josep Maria Álvarez, secretari general de la UGT de Catalunya.

Marta Juan

La UGT de Catalunya impulsa la mobilitat i l'accessibilitat als polígons

Més de 94.764 treballadors seran informats de les millores que s'impulsen al seu polígon a través de la campanya als polígons "Cap a la feina, mou-te millor" de la UGT de Catalunya.

El nostre sindicat té com a objectiu prioritari l'accessibilitat dels treballadors/es en condicions de seguretat i sostenibilitat. Volem que l'accés a la feina es faci en condicions segures i sostenibles, i que aquest accés es garanteixi amb caràcter universal, eliminant les desigualtats entre les persones per raons de mobilitat.

Per a molts treballadors i treballadores avui dia el desplaçament fins al seu centre de treball requereix una gran inversió en temps, salut i recursos econòmics. En molts casos, allò que s'ha pogut guanyar a través de la negociació col·lectiva en reducció de jornada laboral i en la millora de la conciliació de la vida personal i familiar s'acaba perdent en els desplaçaments.

És per això que hem impulsat una campanya de difusió i comunicació per tal de promoure aquest canvi modal tan important a l'hora de moure'ns cap als nostres centres de treball.

Aquesta campanya es fa necessària per tal de conscienciar-nos de la necessitat de canvi de la nostra mobilitat diària. Hi ha polígons i empreses on no s'hi pot arribar si no es fa el desplaçament en vehicle privat. Aquesta circumstància provoca situacions de discriminació a l'hora d'accedir a centres de treball i polígons industrials, sobretot per les dones, els estudiants en pràctiques, els immigrants, i les persones amb

discapacitat funcional.

Altres factors són els costos directes i indirectes que ens suposa el nostre model actual de moure'ns cap als centres de treball i polígons industrials. El cost que ens comporta el manteniment d'un vehicle privat per poder accedir a la feina és d'una mitjana de més de 150 € mensuals. L'estrès, els nervis, la tensió o l'ansietat, que provoca conduir diàriament tampoc són bons per la nostra salut. La nostra seguretat disminueix fent servir el nostre propi vehicle. La contaminació que provoquem amb l'ús del nostre cotxe és superior a la resta de sectors.

Per tal de promocionar la difusió de les mesures adoptades en el marc d'aquesta iniciativa i els seus resultats i, en general, qualsevol actuació que pugui contribuir a l'assoliment dels objectius pretesos mitjançant la realització d'actes de presentació i publicacions, que organitzarà la Unió General de Treballadors de Catalunya per tal de presentar les propostes i difondre les experiències dutes a terme a diferents polígons industrials de l'àmbit territorial de Catalunya.

La nostra campanya de promoció i difusió comença en 10 polígons industrials: Olèrdola, a l'alt Penedès, amb la promoció de l'estudi del polígon i donar servei d'Olesa de Bonesvalls a Vilafranca. Bufalvent, al Bages, amb un servei des del Pont de Vilomara a Manresa, que s'atura al polígon. Quatre Camins, al Baix Llobregat, s'hi ha iniciat una gran campanya arran de l'estudi de mobilitat que s'ha elaborat per pal·liar les deficiències en transport públic col·lectiu dels polígons d'aquesta zona. Zona Franca-Zal-Pratenc, al Barcelonès, en aquest centre de treball promocionem i fem publicitat de les línies que donen accés al polígon i les millores que s'han de posar en marxa. Riudellots, al Gironès, disposa d'una línia des de Riudellots a Girona que dona servei al polígon. Montmeló-Montornès del Vallès-Parets del Vallès, al Vallès Oriental, hi ha dos serveis que utilitzen més de 350 treballadors diàriament. Mas Beuló, a Osona, Riuciar, al Tarragonès, on hi ha un servei de Vic a Manlleu i de Roda a Vic que donen servei al polígon. Segre-Camí dels Frares, al Segrià, disposa d'un servei des de Lleida al polígon. Colom II - Can Parellada - Santa Margarida, al Vallès Occidental, hi ha un servei d'autobús llançadora des d'una parada dels ferrocarrils catalans fins als polígons.

Carne Aparicio

Treball publicarà la llista d'empreses sancionades per riscos laborals

Treball publicarà la llista d'empreses sancionades per riscos laborals

- La consellera Serna confia que l'aplicació del decret ministerial tingui efectes positius
- El Departament ampliarà la plantilla de 120 inspectors quan assumeixi les competències

El Departament de Treball ja està preparant la publicació de l'anomenada llista negra de la sinistralitat laboral. En aquesta relació apareixeran les empreses a les quals s'hagin imposat sancions molt greus de caràcter ferm. El decret aprovat pel Ministeri de Treball que regula el procediment entrarà en vigor a principi de juny.

La consellera de Treball, Mar Serna, ha manifestat la seva determinació de fer complir el decret, que va ser consultat amb la Generalitat després d'un llarg procés de negociació amb els sindicats i les organitzacions empresarials. El Departament ja ha demanat un informe a l'assessoria jurídica per elaborar un decret que regula l'execució de la norma estatal i que aprovarà el Govern les pròximes setmanes. Serna confia que la publicació de la llista, que pot ser al Diari Oficial de la Generalitat o a internet, "tindrà un efecte positiu". "Estar en un rànquing d'empreses amb males pràctiques segurament no interessa ningú, des del punt de vista de la

competitivitat", diu Serna.

El decret signat pel ministre Jesús Caldera autoritza a publicar una fitxa completa de l'empresa amb la identificació social i fiscal, i la infracció.

Es tracta d'una vella aspiració dels sindicats que arrenca de la Llei de prevenció laboral, aprovada el 1995, que va recollir el Govern tripartit l'any 2003, quan Serna era directora de Relacions Laborals, i que ara ja té els instruments legals. Les sancions molt greus oscil·len entre 30.050 i 601.012 euros i inclouen supòsits com sotmetre a riscos dones embarassades, dones en període de lactància o menors, no paralitzar una obra per ordre d'un inspector o sotmetre els treballadors a un perill per falta de mesures de seguretat. A tot l'Estat, el 23% de les actes de la inspecció al 2006 van correspondre a infraccions molt greus en matèria de salut laboral, que van suposar una proposta de sanció de 67,9 milions d'euros.

OPOSICIÓ DELS PROMOTORS

Els promotors i constructors han manifestat la seva oposició a la publicació de llistes d'empreses amb accidents. Enric Reyna, president de la patronal catalana APCE, qualifica la mesura d'"animalada", perquè una llista no discrimina les causes dels accidents, que poden ser molt diverses, i en canvi segur que perjudica l'empresa, per molt que hagi complert tots els requisits legals de seguretat a l'obra.

Les manifestacions de la consellera es produeixen en ple debat per l'anunci de Treball, on es veu un dipòsit de cadàvers, a l'estació de tren de la plaça d'Espanya, al costat de Construmat.

Serna emmarca l'anunci en l'obligació de la Generalitat de sensibilitzar la societat de la necessitat de reduir la sinistralitat laboral. També, recorda que ha reforçat el control dels centres de treball amb la contractació de 50 tècnics i la pròxima convocatòria de 25 places més.

No obstant això, la titular de Treball assegura que un cop culminat el traspàs de la inspecció, la Generalitat solucionarà el problema dels "recursos limitats, tant humans com materials". La plantilla d'inspectors ha passat de 101 al 2002 a 120 en l'actualitat.

Font de dades: El Periódico 18/05/2007

Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball

Aquest mes de juny es posarà en marxa l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball (2007-2011) amb 8 objectius principals:

- Aconseguir un millor i més eficaç compliment de la normativa, amb una atenció especial a les petites i mitjanes empreses.
- Millorar l'eficàcia i la qualitat del sistema de prevenció, sobretot el mercat de la prevenció (serveis de prevenció, auditories i entitats formatives).
- Enfortir el paper dels interlocutors socials i la implicació dels empresaris i dels treballadors en la millora de la seguretat i salut en el treball.

- Desenvolupar i consolidar la cultura de la prevenció en la societat espanyola.
- Perfeccionar els sistemes d'informació en recerca en matèria de seguretat i salut en el treball.
- Potenciar la formació en matèria de prevenció de riscos.
- Reforçar les institucions dedicades a la prevenció de riscos laborals.
- Millorar la coordinació institucional en matèria de prevenció de riscos laborals.

Font de dades: UGT de Catalunya

Enriqueta Durán Cordero

Secretaria de la Junta de Personal de l'Ajuntament de Barcelona i Agent per la Igualtat.

Professionalment sóc Treballadora Social.

Com ha estat la teva tasca com delegada de la Junta de Personal en relació a la prevenció?

Una participació molt activa en l'acord de condicions de treball per al personal funcionari i per al personal laboral 2004-2007 de l'Ajuntament de Barcelona (conveni actual) que declara en la seva Disposició Transitòria quarta que les parts signants acorden la creació d'una Comissió paritària per a la dignitat i la no discriminació en el treball.

Aquesta Comissió paritària i estable, depèn del Comitè de Seguretat i Salut Laboral, formada per representants de l'administració i per igual nombre de representants dels treballadors. El seu objectiu serà analitzar i proposar mesures preventives envers els assetjaments de caire moral, sexual i d'altres situacions de discriminació.

Creus que la participació es efectiva?. L' Ajuntament assumeix les vostres propostes?

La participació es fonamental en un conveni que es signa amb la voluntat de constituir un marc de referència per a tots els organismes i ens instrumentals de l'Ajuntament i que forma un tot orgànic i indivisible restant les parts vinculades al mateix en la seva totalitat. És important que siguin prioritàries, en els convenis, les qüestions que fan referència a la prevenció i que es puguin desenvolupar en els seus Comitès de Seguretat i Salut Laboral.

L'Ajuntament ha col·laborat i facilitat el treball de la Comissió a través del Servei de Prevenció de Riscos Laborals que ha articulat els mitjans tècnics i personals necessaris.

Quines han estat les mesures preventives de la Comissió envers els assetjaments?

L'elaboració de codis de conducta i declaració de principis amb el concepte "Ajuntament lliure d'assetjaments". Aquest acord ha de comportar un compromís a tots els nivells organitzatius amb l'objectiu d'establir mecanismes que permetin l'abordatge i solució d'aquestes situacions que afecten de ple a la dignitat i els drets fonamentals dels treballadors/treballadores.

Un protocol on s'estableixin criteris d'actuació per a la prevenció, detecció, anàlisi i proposta de mesures preventives en relació als casos d'assetjament

També es farà una campanya informativa, un pla de divulgació i un pla de formació

Amb quines dificultats us heu trobat en l'elaboració i desenvolupament del protocol?

La principal dificultat ha estat articular els criteris d'actuació comuns i definir les competències de cadascú dels organismes que intervenen.

Mamen Márquez

Quins requisits es demanen a l'autònom en qüestió de prevenció de riscos laborals?

Els treballadors autònoms tenen l'obligació de complir la Llei de prevenció de riscos laborals respecte de la coordinació de les activitats preventives amb les empreses, mentre que les obligacions per als autònoms amb treballadors contractats són les mateixes que les especificades per a les empreses. Tot i així, davant la sol·licitud creixent de la documentació en prevenció de riscos laborals a les empreses que subcontracten treballadors autònoms, sempre és recomanable realitzar les actuacions preventives següents:

- Elaboració de l'avaluació de riscos i la planificació

preventiva anual adequada per a l'activitat desenvolupada.

- Informació i formació específica dels riscos laborals generats per a la seva activitat.
- Adequació de la seguretat pròpia de l'autònom.
- Coordinació de les activitats preventives amb les empreses contractades.
- Vigilància de la salut i la corresponent revisió mèdica.

(Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya -CTAC. Sara Malé)

Què és el cànon de l'aigua, per a què serveix i què representa a la meva factura d'aigua?

El cànon de l'aigua és un impost ecològic que serveix per sufragar els costos dels serveis del cicle de l'aigua: depuradores, embassaments, dessalinitzadores, prevenció de la contaminació, regeneració d'aigua, inspecció i control de les aigües, etc.

El cànon de l'aigua és el concepte que gestiona l'Agència Catalana de l'Aigua i es correspon amb un 15-25% de la

factura de l'aigua depenent del municipi. Els altres conceptes de la factura d'aigua són recaptats per les entitats subministradores o pels ajuntaments donat, perquè la competència de l'abastament dins del municipi és sempre municipal.

(Agència Catalana de l'Aigua - ACA)

Què és el comunicat/volant d'assistència? Què passa si l'empresa no ens el vol donar?

El volant d'assistència és un document no oficial, però d'ús comú a totes les mútues i que ha d'emplenar l'empresa en el moment que un treballador necessiti assistència sanitària per una causa professional.

Si en el lloc de treball ens trobem malament o patim un accident en hores de feina, la nostra obligació (si les

circumstàncies o permeten), en primer lloc, és avisar el company o companya que tinguem més a prop, i tot seguit el comandament de la zona o àrea on treballem per comunicar-li el que passa i que empleni el volant o comunicat, perquè la mútua ens pugui atendre.

Què has de fer si l'empresari o comandament es nega a fer-te el comunicat o volant d'assistència?

1. Desplaçar-te al centre assistencial o hospitalari de la mútua, perquè t'atenguin del problema que pateixes (sigui malaltia o accident).

2. Un cop a la mútua, la seva obligació és atendre't, i si s'hi neguen, perquè no portes el volant o comunicat d'assistència, els comuniqués que el mal te l'has fet a la feina. I, si et diuen que no ho poden considerar com accident de treball, un cop atès, has de demanar que et facin una derivació al metge de capçalera o de família, perquè et faci la baixa, si és el cas.

3. Seguidament, cal que sol·licitis una determinació de contingències, a l'ICAM (inspecció mèdica de la teva demarcació) i denúncia a la Inspecció de Treball.

Com es pot comprovar, un document que sembla que no té importància, com és el volant o comunicat d'assistència, esdevé el primer pas (per no tenir problemes posteriors) perquè l'assistència mèdica a la nostra mútua comenci dintre dels paràmetres de la normalitat.

(Àrea de Mútues de la UGT de Catalunya. Jaume Suriol)

Si tens qualsevol dubte que vulguis compartir amb nosaltres, ho pots fer a: otrprl@catalunya.ugt.org